

BESLUT

2014-04-03

Dnr: 14/00304

SAKEN

Jills veranda, Nashville, SVT1, 2014-01-22, inslag med rasistiskt uttalande i ett program om countrymusik; fråga om opartiskhet och mediets genomslagskraft

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kravet på opartiskhet eller bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

INSLAGET

Programmet, som var första delen i en serie av sex, handlade om den amerikanska countrymusiken och livsstilen runt omkring. I det aktuella programmet behandlades ämnet rasism. Programledaren tillika sångaren Jill Johnson bjöd in musikartisten Titiyo. I programmet träffade Titiyo bland annat den första svarta kvinnan som sjöng på anrika Grande Ole Opry och hon ställde sig på scen och sjöng i staden där Ku Klux Klan bildades. I ett inslag medverkade också en radiopratare som bland annat sa att svarta har lägre IQ än vita människor.

ANMÄLNINGARNA

Två anmälare är kritiska till att radiopratarens rasistiska uttalanden inte bemöttes eller kommenterades.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen tillämpas bland annat när det gäller program eller inslag som kan uppfattas som diskriminerande. Den innebär enligt granskningsnämndens praxis att programföretaget inte får sända program eller inslag som är uppenbart kränkande mot något av könen, mot

människor med viss hudfärg, nationalitet, religion eller sexuell läggning eller mot människor med olika former av funktionsnedsättningar eller sjukdomar.

Vid prövningen i ärendet aktualiseras kravet på opartiskhet i 13 § i Sveriges Televisions sändningstillstånd men också den så kallade demokratibestämmelsen i 5 kap. 1 § radio- och tv-lagen. Enligt denna ska programverksamheten som helhet präglas av det demokratiska statsskickets grundidéer och principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet.

Uttrycket ”det demokratiska statsskickets grundidéer” avser en statsform som bygger på fri åsiktsbildning, allmän och lika rösträtt samt fria och hemliga val. ”Alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet” avser de sidor av demokratibegreppet som anknyter till bland annat förhållandet mellan människor, till exempel fördömande av rasism, våld och brutalitet samt hävdande av jämställdhet mellan kvinnor och män. Bestämmelsen anses även innebära en skyldighet att markera avståndstagande från eller bemöta antidemokratiska uttalanden och att verka för att rasistiska fördomar bekämpas (prop. 2005/06:112 s. 32).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att utgångspunkten för programmet var rasism inom countrymusiken och i den amerikanska södern. Nämnden anser att den medverkande radioprataren, som var en tillfälligt medverkande, symboliserade den rasism som fortfarande finns i USA. Nämnden anser att programmet problematiserade ämnet rasism och kan inte finna att förekomsten av radiopratarens uttalande medför att det inslaget strider mot kravet på opartiskhet eller bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens andre vice ordförande Martin Holmgren efter föredragning av Johannes Wik.

Martin Holmgren

Johannes Wik